

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 723/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom, Mlynská 28, Košice, proti rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/24/2023 z 23. januára 2024 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/95/2024 zo 14. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami krajského súdu o potvrdení rozsudku okresného súdu o zamietnutí jej žaloby a najvyššieho súdu o zamietnutí jej dovolania v civilnom spore.

II.

2. Sťažovateľka pri dopravnej nehode utrpela poškodenie zdravia. Nároky z toho si uplatnila tromi žalobami proti žalovanej poisťovni o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Už uznesením ústavného súdu (IV. ÚS 242/2024) bola odmietnutá jej ústavná sťažnosť proti rozsudkom krajského súdu (7Co/32/2021) o potvrdení rozsudku okresného súdu a najvyššieho súdu (5Cdo/97/2022) o zamietnutí jej dovolania v konaní, v ktorom bola zamietnutá jej žaloba o náhradu za bolesť. Už uznesením ústavného súdu (III. ÚS 711/2025) bola odmietnutá ústavná sťažnosť sťažovateľky proti rozsudkom krajského súdu (18Co/55/2022) o potvrdení rozsudku okresného súdu a najvyššieho súdu (8Cdo/34/2024) o zamietnutí jej dovolania v konaní, v ktorom bola zamietnutá jej žaloba o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

3. Aj v treťom konaní okresný súd žalobu sťažovateľky proti žalovanej poisťovni o náhradu za stratu na zárobku zamietol. Ako v skorších konaniach vychádzal z toho, že traktor rýchlou 36 až 37 km/h prechádzal po ulici s povolenou rýchlou 50 km/h. Vodič traktora približne

11,5 metrov pred prechodom, na ktorý vstupovala sťažovateľka, v snahe zabrániť zrážke včas prudko brzdil, no zrážke nezabránil. Okresný súd to, že sťažovateľka traktor neregistrovala, pripísal tomu, že bola pod vplyvom alkoholu (2,5 ‰). Nehodu tak vyvolala, keď na prechod vstúpila vo vzdialenosti 14 až 15 metrov pred traktorom, čím mu znemožnila zabrániť zrážke. Pri právnom posúdení okresný súd vychádzal z rozhodnutí (R 3/1984, R 80/1970), podľa ktorých sa prevádzateľ môže zbaviť zodpovednosti, ak je škoda spôsobená zavinením poškodeného a výlučné zavinenie poškodeného môže viesť k úplnému zbaveniu sa zodpovednosti prevádzateľa. Podľa okresného súdu nehodu vyvolala chôdza sťažovateľky, ktorá ju v plnom rozsahu zavinila. Škoda nebola spôsobená vnútornými okolnosťami s pôvodom v prevádzke, ale vonkajšou okolnosťou, ktorá s prevádzkou vozidla nesúvisí, a to zavineným konaním sťažovateľky, ktorá sa po ceste pohybovala v rozpore s pravidlami cestnej premávky.

4. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom na odvolanie sťažovateľky rozsudok okresného potvrdil. Poukázal na svoje skoršie rozsudky vo veci sťažovateľky, z ktorých treba vychádzať, keďže pokiaľ už bola právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný skorším posúdením (R 40/2013). Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sťažovateľky (5Cdo/97/2022), podľa ktorého § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) stanovuje objektívnu zodpovednosť prevádzateľa bez ohľadu na zavinenie vodiča vozidla, no s ohľadom na § 441 OZ, ak bolo zavinenie poškodeného výlučnou príčinou škody, prevádzateľ sa celkom zbaví zodpovednosti za škodu. Podľa krajského súdu výlučné zavinenie sťažovateľky odôvodňuje, že škodu podľa § 441 OZ znáša sama.

5. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom dovolanie sťažovateľky zamietol. K námietkam podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uviedol, že rozsudok krajského súdu je dostatočne odôvodnený. Odmietol, že by skutkové závery vyplývali len z priestupkového konania, keďže boli zistené z dôkazov strán. K tvrdeniu o nesprávnom zistení skutkového stavu najvyšší súd uviedol, že v dovolacom konaní sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení, a poukázal na to, že vec sťažovateľky je odlišná, keďže okolnosti nehody boli zistené z posudku a na rozdiel od veci (III. ÚS 184/2023) do úvahy neprichádzali dva alternatívne nehodové deje. Podľa najvyššieho súdu súdy správne prihliadli na princíp obmedzenej dôvery v doprave, podľa ktorého sa vodič môže spoliehať, že ostatní účastníci dodržiavajú pravidlá premávky. Preto je presvedčivý záver o tom, že traktor šiel primerane a nebolo dôvodné od jeho vodiča žiadať, aby šiel o polovicu nižšou ako povolenou rýchlosťou. Najvyšší súd napokon poukázal na to, že k obdobným záverom krajský súd dospel aj v skorších konaniach sťažovateľky (7Co/32/2021 a 18Co/55/2022).

6. Najvyšší súd sa nestotožnil s námietkou nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP spočívajúcou v odklone od skorších rozhodnutí (R 3/1984 a R 20/1975), keďže krajský súd rozhodnutie založil na zistení, že ku škode došlo výlučným zavinením sťažovateľky, ktorá traktoru vytvorila náhlu prekážku a nehode nebolo možné zabrániť. Hoci § 427 ods. 1 OZ stanovuje objektívnu zodpovednosť prevádzateľa, na vec možno použiť aj § 441 OZ, ktorý odôvodňuje to, že ak bolo zavinenie sťažovateľky výlučnou príčinou škody, prevádzateľ sa celkom zbaví zodpovednosti. Ak sťažovateľka poukazuje na § 428 OZ, pri ktorom je podľa záverov rozhodnutia (R 83/1983) vylúčené použitie § 441 OZ, treba uviesť, že § 428 OZ umožňuje zbaviť sa objektívnej zodpovednosti prevádzateľa za škodu spôsobenú okolnosťami,

ktoré majú pôvod v prevádzke. Podľa najvyššieho súdu krajský súd správne konštatoval, že škoda, ktorú nemožno odvrátiť, môže mať svoj pôvod aj v ľudskom konaní, akým je neočakávané vkročenie chodca na vozovku. Preto záver krajského súdu nie je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou. Záver, že prevádzateľ za škodu nezodpovedá v časti, v ktorej za ňu zodpovedá sťažovateľka, tak nie je odklonom od skorších záverov. Uzavrel, že k tomu dospel už v inom rozhodnutí (4Cdo/335/2020) a tento záver o možnosti použitia § 441 OZ je ústavne konformný (III. ÚS 184/2023).

III.

7. Sťažovateľka porušenie ústavných práv identifikuje v nedostatočnom odôvodnení rozsudkov, keďže súdy prijali povrchný záver o náhlej prekážke vytvorenej jej chôdzou a nezohľadnili, že vodič mohol byť opatrnejší a zaregistrovať ju už skôr, keďže mal dostatočný výhľad a pred ňou po prechode šla iná osoba. Poukazuje na ústavnoprávny rozmer hodnotenia dôkazov pri prevzatí záverov trestného konania bez zohľadnenia iných okolností (III. ÚS 184/2023).

8. Sťažovateľka namieta nepoužitie § 427 OZ, čo odporuje rozhodnutiu R 3/1984. Podľa sťažovateľky súdy nesprávne vyložili § 427, § 428 a § 441 OZ, keďže škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky vozidla. Ak škoda nebola spôsobená okolnosťami s pôvodom v prevádzke, malo sa skúmať, či prevádzateľ traktora mohol podľa § 428 druhej vety OZ zabrániť škode pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od neho možno požadovať a preukázanie týchto skutočností zaťažuje žalovaného. K tomu však nedošlo a prevádzateľ sa nemohol zbaviť zodpovednosti. Odvrátenie škody je pritom objektívnou kategóriou a z dokazovania vyplynulo, že vodič mohol škode zabrániť, ak by šiel rýchlosťou 24 km/h. Okrem toho z posudku vyplýva, že nevytvorila náhlu prekážku. Bola tak zachovaná možnosť zabrániť škode vynaložením všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

IV.

9. Argumentácia sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu je rovnaká ako v jej dovolaní, v ktorom namietala to, že jej boli odňaté jej procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces a že jej vec bola nesprávne právne posúdená. O porušení základných práv a slobôd sťažovateľky ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom krajského súdu bol na jej dovolanie príslušný rozhodnúť najvyšší súd, ktorý posúdil, či sťažovateľke boli odňaté jej procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces a či jej vec bola nesprávne právne posúdená. Ústavná sťažnosť je tak proti rozsudku krajského súdu podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná, a preto bola v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

10. V rozsahu proti rozsudku najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, a preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Pri posúdení porušenia ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie ústavný súd nerozhoduje vo veci samej, ale preskúmava, či nie sú skutkové a právne závery všeobecných súdov zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne (III. ÚS 353/2024, III. ÚS 619/2021). Rozporné so základným právom na súdnu ochranu je súdne rozhodnutie, odôvodnenie ktorého je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti

(IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Rozporné s právom na spravodlivé súdne konanie je súdne rozhodnutie, ktorého dôvody sú založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

11. Tak tomu v namietanom rozsudku najvyššieho súdu nie je. Nie je mylný záver najvyššieho súdu o tom, že postupmi okresného a krajského súdu nedošlo k porušeniu procesných práv sťažovateľky v miere porušenia jej práva na spravodlivý proces. Z odôvodnení rozsudkov okresného a krajského súdu vyplýva, aký a akým spôsobom bol vo veci sťažovateľky zistený skutkový stav, ako bol právne posúdený a ako sa sudy vysporiadali s jej námietkami. V konečnom dôsledku sťažovateľka ani v ústavnej sťažnosti neformuluje odlišné skutkové závery ako tie, ktoré v konaní vyplynuli zo znaleckého posudku. Na rozdiel od inej veci (III. ÚS 184/2023), tak ako uviedol najvyšší súd, sťažovateľka neformuluje to, že by nehodový dej bol iný ako ten, ktorý bol zistený posudkom. Je isté, že traktor šiel na ceste s povolenou rýchlosťou 50 km/h rýchlosťou 37 km/h, sťažovateľka na prechod pre chodcov vstúpila 14 až 15 metrov pred traktorom, traktor včas a prudko brzdil a jediným technickým predpokladom, ktorý by vylúčil zrážku, by bolo to, že by traktor šiel rýchlosťou 24 km/h.

12. Rovnako nemožno dospieť k tomu, že by právne závery najvyššieho súdu boli zjavne mylné. Podľa najvyššieho súdu bolo pri posúdení nehodového deja správne prihliadnuť na princíp obmedzenej dôvery v doprave, podľa ktorého sa vodič môže spoliehať, že ostatní účastníci dodržiavajú pravidlá premávky. Preto je presvedčivý právny záver o tom, že od traktora nebolo možné očakávať, že pôjde o polovicu nižšou ako povolenou rýchlosťou. Takýto prístup pri výklade rozsahu zodpovednosti, či už viacerých prevádzateľov motorových vozidiel, alebo viacerých účastníkov cestnej prevádzky vrátane chodcov, nie je zjavne mylný. Rovnako nie je zjavne mylné, že na vec sťažovateľky bol použitý § 441 OZ, podľa ktorého ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Je tomu tak preto, že toto ustanovenie je uvedené v treťom oddiele druhej hlavy šiestej časti OZ s titulom Spoločné ustanovenia o náhrade škody. Ustanovenie § 441 OZ sa tak vzťahuje nielen na úpravu všeobecnej zodpovednosti za škodu, ale aj na prípady osobitnej zodpovednosti, teda aj na zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla podľa § 427 ods. 2 OZ.

13. Treba uviesť, že k tomuto záveru ústavný súd dospel už v skorších rozhodnutiach, a to (III. ÚS 184/2023, bod 32), na ktoré odkazuje sťažovateľka, a (IV. ÚS 242/2024 a III. ÚS 711/2025), ktoré sa týkajú veci sťažovateľky. Možno doplniť, že k rovnakému záveru ako v namietanom rozsudku najvyššieho súdu dospel aj český najvyšší súd (25Cdo/3807/2014). Treba len doplniť, že možnosť použitia § 441 OZ aj na zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla podľa § 427 ods. 2 OZ nevylučuje to, že prevádzateľ sa svojej zodpovednosti môže zbaviť aj podľa § 428 druhej vety OZ, podľa ktorého sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu